

Tidsplanen er meget knap. Flere Foredrag er uden Diskussion, og er der Diskussionsindlæg, kommer de fra i Forvejen anmeldte Coreferenter. Mødedeltagerne er hovedsagelig Folk fra Politi- og Anklagemyndighed og Undersøgelsesdommere samt en Del Forsvarere. Egentlige Dommere er kun faa, og et Indslag af Læger og Fængselsfolk mangler ganske.

Det Initiativ, der er udgaet fra Schweiz, maa man være taknemmelig over. Og der er — trods Forskellighed i Retsregler — ikke Tvivl om, at en Samvirken mellem den schweiziske Forening og de nordiske vil kunne være frugtbringende.

Jørgen Trolle.

Litteratur.

De nordiska kriminalistföreningarnas årsbok 1949—50. Stockholm 1950. XL + 222 sider.

Kriminalistårbogen for 1949—50 bringer forhandlingerne på den norske, svenske, islandske og danske kriminalistforenings årsmøder i oktober-november 1949 og den finske forenings møde i februar 1950.

Det norske forhandlingsemne var *behandlingen af sikringssager og sikringsdømte*. I sin indledning fremsatte statsadvokat L. Dørenfeldt forskellige kritiske bemærkninger om de retspsykiatriske erklæringer i disse sager, navnlig søgte han ved eksempler at belyse en tilbøjelighed hos psykiaterne til at udtale sig om spørgsmål, der ikke vedkommer det lægelige skøn; i sin afsluttende bemærkning talte statsadvokaten ligefrem om »den metafysiske linje i den retsmedisinske kommisjon«. Kritiken blev imødegået fra retsmedicinsk side, navnlig af professor Langfeldt, der i væsentlige ting var enig med indlederen i synet på retspsykiaternes opgave, men gjorde gældende, at kritiken var en uberettiget generalisering ud fra nogle få sager. Den norske diskussion er i det hele et interessant bidrag til belysning af problemerne omkring samarbejdet mellem jurister og retspsykiatere.

På den svenske kriminalistforenings årsmøde drøftede man spørgsmålet om »*enhetligt frihetsstraff*«, — altså om der er grund til at bevare sondringen mellem fængsel og strafarbejde. Den første indleder, professor Ivar Agge, mente, at overvejende grunde talte for at nøjes med en fængselsstraf, inden for hvis rammer den fornødne individualisering kan ske. Han fremhævede, at de to strafarter i 1945 blev nærmet meget til hinanden, og at de heller ikke i deres praktiske anvendelse er adskilt ved klare kriterier. Individualpræventive grunde synes ikke at indicere et behov for to forskellige systemer, og navnet »strafarbejde« kan være unødigt diffamerende. Nogen tvivl volder det spørgsmål, om det ikke generalpræventivt er hensigtsmæssigt at stille to strafarter til dommerens rådighed for at fastholde en grov sortering af lovovertræderne; professor Agge mente dog ikke, at der herfra kunne hentes afgørende grunde til gunst for det bestående system.

Indlederens konklusion stemte således overens med erfaringerne fra Norge og Danmark, som professorerne *Andenæs* og *Hurwitz* omtalte i deres indlæg. Professor *Hurwitz* fremhævede dog hæftestraffens anvendelse i Danmark og udtalte, at denne straf ikke bør betragtes som en anvendelse af *custodia honesta*.

Også på den islandske forenings møde drøftedes fængselsspørgsmål. Det fremgår af referatet af forhandlingerne, at der i høj grad trænges til nye fængsler og arresthuse. Et betydeligt antal fængselsstraffe kunne i 1949 ikke afsones p. g. a. pladsmangel, og der var ringe mulighed for at adskille fuldbyrdelsen af hæfte- og fængselsstraffe. Diskussionens indleder var departementschef *Gustav A. Jónasson*, der udførligt omtalte fængselsvæsenets historie i Island, dets nuværende tilstand og fremtidsplanerne (navnlig udtrykt i en udvalgsbetænkning fra 1947). — Et andet emne på dette årsmøde var behandlingen af *unge lovovertrædere*, med indledende foredrag af kriminaldommer *Valdimar Stefánsson*, Reykjavik.

Den finske kriminalistforenings årsmøde i februar 1950 indledtes med et foredrag af överdirektör *Valentin Soine* om *fængselsforhold i U. S. A.*; derefter diskuteredes *lovgivning om unge lovovertrædere* med justitierådet *Heikki Tauleri* som indleder.

På den danske forenings 50 års jubilæumsmøde indledte professor *Stephan Hurwitz* diskussionen om *revision af lovgivningen om statsforbrydelser* på grundlag af den samtidig offentliggjorte udvalgsbetænkning herom.

Knud Waaben.

Beretning for Norges Vernesamband 1939—50. Oslo 1950. 254 sider.

Norges Vernesamband er en sammenslutning af 55 lokale værnelseskaber, stiftet i 1922; dets formand er nu rigsadvokat *Aulie*. Ligesom Dansk Forsorgsselskab er det en privat organisation, som støttes af staten, og som har til hovedopgave at foretage personundersøgelser i straffesager og føre tilsyn med betinget dømte, prøveløsladte o.s.v. I en omfattende beretning for årene 1939—50, som nu er udsendt, findes fyldige oplysninger om Vernesambandets ledelse, virksomhed, økonomi etc. Man konstaterer, at det i vidt omfang er de samme problemer, der melder sig i Norge som i Danmark, også bortset fra det praktiske undersøgelses- og tilsynsarbejde; således har man anbefalet at ændre reglerne om fortabelse af rettigheder og om vandelsattester. I Norge som i Danmark kniber det med at skaffe penge nok til arbejdet. — Over halvdelen af beretningen består af foredrag, der er holdt på landsmødet i 1950 og på en konference året i forvejen. Mest direkte tilknytning til det praktiske arbejde har de emner, der er behandlet af Vernesambandets generalsekretær *Iv. Rummelhoff* (om personundersøgelser), af direktør *B. Puntervold* (om kuratorvirksomheden ved fængslerne) og af sekretær *Johan Greve* (om tilsynet). Der er endvidere foredrag af overlæge *Jon Leikvam* (om lovovertræderen

set fra lægens synspunkt), overlæge *Torger Skabo* (om alkoholspørgsmålet set fra et socialmedicinsk synspunkt), rigsadvokat *Aulie* (om påtaleundladelse) m. fl. Det er utvivlsomt af værdi for dem, der virker i de lokale forsorgsforeninger som undersøgere og tilsynsførende, at blive bekendt med dette materiale, som meget alsidigt belyser det videre perspektiv, der åbner sig bag de enkelte arbejdsopgaver. Norsk Vernesamband har iøvrigt gennem en årrække udsendt småskrifter om psykologiske, sociale og andre spørgsmål.

Knud Waaben.

Harald Jørgensen: C. N. David. En biografi. I-II. Gyldendal. København 1950. 536 sider.

Nationaløkonomen, politikeren og fængselsreformatoren *C. N. David* (1793—1874) er der i denne livsskildring sat et smukt minde af historikeren, arkivar *Harald Jørgensen*. Den grundige undersøgelse af Davids politiske indsats og betydning som pionér for en konstitutionel forfatning, som rådgiver for Chr. IX i de kritiske måneder efter tronbestigelsen i 1863 og som indflydelsesrig politiker på højre fløj giver et person- og tidsbillede af megen interesse. Redegørelsen bygger på et indgående kildestudium. Den giver på objektivt grundlag en sympatisk vurdering af Davids i hans samtid omstridte personlighed og virke.

Hvad der særlig i forhold til dette tidsskrifts læsere fører til at henlede opmærksomhed på bogen, er dens afsnit om fængselsvæsenets reformering i midten af forrige århundrede og den inspirerende og organiserende rolle, David i denne forbindelse spillede, se bogens bind I, s. 151 ff. og II, s. 277 ff. Det er lykkedes forf. at give et klart og levende billede af reformbevægelsen på dansk grund, som den satte ind, da behovet for anvendelse af frihedsstraf — fremfor livs- og legemsstraffe — væsentligt øgedes.

Grundtræk i den nye fængselspolitik, som David i en årrække slog til lyd for, var krav om en opdragende og uddannende behandling i forbindelse med strafudståelsen, isolering af fangerne gennem indførelse af det i Nordamerika praktiserede cellesystem til undgåelse af de da rådende misforhold med sammenklumpning af alskens straf- og varetægtsfanger, reformering af de hygiejniske, økonomiske, arbejdsmæssige og disciplinære forhold i fangeanstalterne og tilvejebringelse af en centraliseret ledelse af hele fængselsvæsenet. Også omsorg for løsladte forbrydere indgik i Davids reformbestræbelser. Han fik lejlighed til praktisk at arbejde for disses virkeliggørelse som medlem af den store fængselskommission af 1840, i hvis bekendte betænkning af 1842 flertallet, og deriblandt David, gik ind for en omplantning her til landet af det philadelfiske fængselssystem. Kommissionsbetænkningen resulterede i den skelsættende kgl. resolution af 25. juni 1842 om opførelse af forbedringshuse for kortere tids fanger, der skulle holdes fysisk isoleret, og tugthuse for langtidsfanger. Reso-

lutionen ligger til grund for den senere udvikling af fængselsvæsenet indtil vor tids nye signaler. Principielt og praktisk øvede David en betydelig indflydelse, og alle tråde samledes i hans hånd, da han i årene 1849—58 som den første kom til at beklæde posten som overinspektør for fængselsvæsenet. Ved opførelsen af de fangeanstalter — Horsens Tugthus og Forbedringshuset i Vridsløse — der for samtiden stod som og virkelig også *var* udtryk for en human og rationel kriminalpolitik, gjorde Davids kendskab til udenlandske fængselsforhold og reformatoriske synspunkter sig i høj grad gældende. Det forringer ikke hans indsats, at synet på cellestraffen hundrede år efter radikalt er ændret, nu da muligheder, som dengang ikke eksisterede, er tilvejebragt for en klassifikation af fangematerialet uden fysisk isolering. Målt efter den tids forudsætninger var C. N. David en dristig og dygtig reformator. Og arkivar Harald Jørgensens omhyggelige redegørelse for hans virksomhed på dette område læses med glæde og udbytte af den interesserede kriminalist.

Stephan Hurwitz.

Adolf Schönke: Strafgesetzbuch. Kommentar. 5. Auflage. C. H. Beck'sche Verlagsbuchhandlung. München und Berlin 1951. 910 sider.

Af professor Schönke's kendte og ansete straffelovskommentar er der udkommet en ny, revideret og uvidet udgave. Trods talrige forkortelser og udeladelser er teksten forøget med mere end 70 sider. Dette skyldes bl. a., at der til den juridiske kommentar er føjet oplysninger om de enkelte forbrydelsesarters faktiske fremtrædelsesformer og statistiske data samt om strafudmålingspraksis. Ligesom de tidligere udgaver giver det store kommentarværk fortrinlige litteratur- og domshenvisninger. Det refererer endvidere i vidt omfang retsregler og retsopfattelser udenfor Tyskland. Stilen er knap og klar, den systematiske overskuelighed forbilledlig.

For den, der på let tilgængelig måde vil have pålidelig kendskab til gældende vesttysk strafferet, kan dette værk på det bedste anbefales. Det er utvivlsomt i dag indenfor sit område den førende håndbog.

St. H.

Heinrich Kranz: Die Narkoanalyse als diagnostisches und kriminalistisches Verfahren. J.C.B. Mohr (Paul Siebeck). Tübingen 1950. 38 sider.

I skriftserien *Recht und Staat* har psykiateren professor *Heinrich Kranz* taget stilling til narkoanalysen som middel i den psykiatriske diagnose og behandling og som led i kriminalprocessuelle undersøgelser. Forf. stiller sig kritisk overfor den rent lægelige nødvendighed og værdi af dette middel og absolut afvisende overfor dets anvendelse i strafferetsplejen. Det gælder både med hensyn til tvungen og frivillig narkoanalyse. Hovedargumenterne mod metoden sammenfattes således (s. 34):

1) Den er upålidelig; der sigtes hermed også til det tidligere i skriftet fremhævede forhold, at viljestærke benægttere ofte har vist sig immune for metoden.

2) Værdien af udsagn, der fremkommer fra et menneske i bevidsthedssløret tilstand er under alle omstændigheder problematisk.

3) Udsagnene må i hvert fald undergives en tydning, og denne rummer muligheder for fejltagelser.

4) Der er fare for misbrug af den til diagnostisk brug foretagne narkoanalyse, således at der tillægges den bevismæssig betydning.

Det lille skrift indeholder gode henvisninger til den efterhånden omfattende litteratur om narkoanalyse og er i det hele, trods nogen ensidighed, meget læseværdigt.

St. H.

James V. Bennett: Federal Prisons 1950. A Report of the Work of the Federal Bureau of Prisons. Kansas 1951. 92 sider.

Direktøren for Bureau of Prisons har afgivet sin rapport over Bureauets arbejdsresultater i finansåret 1. juli 1949—30. juni 1950, ledsaget af en kriminalstatistik for det federale fængselssystem i samme tidsrum. Federal prisons, der omfatter 24 anstalter og 1 hospital, har en fangebelægning på ca. 20.000 mand, hvilket udgør omkring 12 % af det samlede fangetal i USA.

Året har været præget af en langsom, men støt og sikker fremgang for reformarbejdet. Samtidig har der været en mærkbar stigning i antallet af modtagne fanger.

Om unge lovovertrædere under 18 år oplyses, at et beklageligt stort antal, 70 %, af disse havde måttet sidde i varetægtsfængsel, et forhold, som Bureauet vil sætte meget ind på at få ændret i det kommende år. 40 % af disse sager blev afgjort med betinget dom. Den almindeligste federale forseelse i denne aldersklasse var automobiltyveri, der alene udgjorde over halvdelen af samtlige sager.

Af årets nye fangemateriale manglede 30 % selv de mest elementære underskolekundskaber, og alene uddannelsen af denne gruppe var et krævende arbejde. Dertil kom en lige så stor procentdel, der havde fået deres almindelige folkeskoleuddannelse afbrudt på et senere tidspunkt, samt en del, der var interesseret i fortsat undervisning. Endvidere modtog et stort antal fanger specialundervisning gennem korrespondancekursus. Ved siden af denne skolemæssige undervisning udfoldedes der også store anstrengelser for at give fangerne en faglig uddannelse, således at de ved løsladelsen kunne være bedre rustet i kampen for tilværelsen. Mange forlod da også straffeanstalten med et svendebrev.

I fængselspersonalets uddannelse er der sket en nyskabelse: I fortsættelse af et kort kursus studerer funktionærerne på egen hånd hvert sit opgivne praktiske fængselsproblem og afgiver derefter et skriftligt

responsum. Til gavn for personalet i statsfængslerne påtænker man at tilrettelægge en række korrespondancekursus.

Forholdene i statsfængslerne, som kontrolleres af Federal Bureau of Prisons gennem regelmæssige inspektioner, er stadig meget dårlige; fanger af alle aldre og kategorier klumpes sammen uden nogen form for beskæftigelse og ofte under meget mangelfulde sanitære forhold. Der er dog glædeligvis en lille fremgang at spore fra år til år.

En ny lov om psykisk abnorme federale lovoверtrædere er gennemført 7. september 1949, hvorefter bl. a. den, der findes at have været utilregnelig under retssagen, skal have genoptaget sagen; mener retten da, at han stadig er utilregnelig, kan han på anklagemyndighedens foranstaltning indlægges på et sindssygehospital; fanger, som ved straffens udståelse er sindssyge og farlige for retssikkerheden, kan efter rettens bestemmelse fortsat holdes forvarede og eventuelt overføres til sindssygehospital.

Som allerede omtalt viste der sig en tendens til voksende kriminalitet. Antallet af modtagne fanger dømt for overtrædelse af narcotic-drug laws steg med 35 %, en stigning, hvori navnlig negrene havde en forbløffende stor andel.

I forbindelse med denne stigning viste naturligt nok et større antal af de nye fanger sig at være forfaldne til misbrug af narkotika, ialt 1341 eller 9,3 %. Af disse blev 765 anbragt på 2 hospitaler specielt beregnet for narkomaner. For kvindernes vedkommende var overtrædelse af narcotic-drug laws den almindeligste forseelse.

Af samtlige modtagne fanger var 56,5 % idømt fængsel i over 1 år, og heraf var 62,5 % recidivister.

Med hensyn til prøveløsladelse var der en fortsat nedgang i det antal tilfælde, hvori Board of Parole bevilgede den ansøgte løsladelse. De prøveløsladte havde gennemsnitligt udstået lige ved halvdelen af den idømte straf.

Jon Johnsen.

LES GRANDS SYSTEMES PÉNITENTIAIRES ACTUELS udgivet af Institut de Droit Comparé de l'Université de Paris 1950, 488 s. Anmeldt af chefen for fængselsvæsenets arbejdsdrift *C. Aude-Hansen*.

Bogen indeholder en række artikler fra 19 forskellige stater vedrørende den aktuelle pønitentiere situation. Af de nordiske lande er kun Sverige repræsenteret. Iøvrigt knytter interessen sig navnlig til artiklerne fra England, U.S.A., Schweiz, U.S.S.R. og Holland. Artiklernes længde varierer fra nogle få sider til næsten 80 sider om det schweiziske fængselsvæsen. Det er indlysende, at der i artikler af denne længde gennemgående kun gives visse antydninger, og den, der vil have mere indgående kendskab til de enkelte landes fængselsvæsen, må fremdeles søge til monografierne om disse systemer.

Imidlertid savnes der vistnok fra de fleste lande en aktuel fremskilling af situationen, og i mangel af en sådan og til orientering for

dem, der ikke vil være i stand til at ofre så meget arbejde på emnet, vil bogen kunne give oplysninger af interesse. En mere omhyggelig redaktion af bogen til sikring af et vist minimum af oplysninger fra hvert land ville have været ønskelig.

Tiltalende er den åbne erkendelse i den franske fremstilling af, at fransk fængselsvæsen har 60 år at indhente for at komme på linie med de moderne systemer. Samtidigt berettes dog om en række energiske bestræbelser for at få reformen igang, desværre alvorligt hæmmet af finansielle vanskeligheder.

Også den meksikanske forfatter erkender, at der er lang afstand mellem den fremstillede teori og praksis.

Forsåvidt angår en del andre fremstillinger kan man have sin alvorlige tvivl om, at situationen i de forskellige landes fængselsvæsen er så gunstig, som det fremgår af artiklerne — anmelderen har modtaget beretninger om Brasiliens fængselsvæsen, der er totalt forskellige fra fremstillingen i artiklen. Det er dog opmuntrende at se, at man praktisk taget alle steder uforbeholdent anerkender rationelle og humane principper for kriminalforsorg. Mindre opløftende er det, at anerkendte institutter som prøveløsladelse i adskillige lande kun anvendes ved længere straffe f.eks. 3 år og derover og kun over for begyndere.

Det amerikanske klassifikationssystem omtales i mange artikler, først og fremmest udførligt i den amerikanske artikel. Det betones i artiklen, at klassifikationen er mere end en hensigtsmæssig adskillelse af fangerne. Den skildres som et på et grundigt studium af det positive og negative i forbryderens fortid hvilende planmæssigt arbejde for resocialisering gennem ophævelse af de kriminogene faktorer. Når man andetsteds læser om arbejdet i schweizisk fængselsvæsen 100 år før denne metode blev kreeret, må man vist erkende, at noget egentlig nyt ikke foreligger, men bevægelsen kan utvivlsomt tjene til at forebygge, at traditionelle gengældelsesforestillinger skader en rationel tilrettelæggelse af behandlingen af fangerne.

Progression i behandling af fangerne synes stadig opretholdt de fleste steder, i reglen på en ret skematisk facon, således anføres fra Holland, at størrelsen af den ugentlige cigaretration afhænger af stadiet, hvilket forekommer antikveret. At navnlig langtidsfanger efterhånden som deres forhold gør det forsvarligt, bør have friere og friere forhold, anerkendes vel af alle, men noget system med stadier og klasser er det af den grund ikke nødvendigt at opbygge.

I Portugal giver man progressionen udtryk i 4 stadier: Observation, erfaring, tillid og halvfrihed. I sidste stadium anbringes de undertiden under meget frie forhold på øer. Både i Schweiz og Meksiko har man regler om, at de løsladte kan blive boende i eller ved kolonien, til hvilken de kan søge tilbage, når det kniber for dem. Der ligger noget rigtigt i den tanke, at den kriminelle kan få støtte i et vist tidsrum af anstalten ved at tilslutte sig et af frivillighed præget fællesskab indenfor dettes rammer.

Med hensyn til kontakten med omverdenen anføres i den argentinske rapport, at man har indrettet celler, beregnet til fangerne seksuelle samkvem med deres ægtefæller. Man har dog ikke prøvet disse i praksis. I Brasilien kan familieliv finde sted i kolonier, idet fangerne i deres sidste stadium kan medtage deres hustruer i de til kolonien opførte hytter.

Om enrum og fællesskab udtales i den hollandske rapport, at erfaringer fra krigstiden har givet celletanken et dødsstød, som den ikke vil forvinde. Ganske vist havde fællesskab i overfyldte fængsler mange skyggesider, men man fik også øjet op for fællesskabets positive muligheder. Tilsvarende gælder mange andre stater. Dog synes man mange steder at tro på, at den indledende isolation bør strække sig over mange måneder, ja helt op til 3 år.

I den svenske artikel fremsættes om kriminalforsorg i frihed den interessante og rigtige betragtning, at vidstrakt anvendelse af betinget dom gør klientellet i fængslerne gennemsnitligt ringere og besværlig-gør en friere behandling af disse.

I den engelske artikel fremhæves det vigtige princip om fangens fortsatte kontakt med det samfund, som han tilhører og specielt den egn, hvor fængslet ligger. Interessant i denne artikel er endvidere omtalen af »trainingcentre« i Wakefield, hvor en 2—300 indsatte passes af 4—5 funktionærer. Dette må i hvert fald forudsætte en høj standard hos fangeklientellet. Det afgørende er ikke alene om undvigelse kan undgås. Personalet er ikke alene til for at hindre undvigelse, men også for at skabe en for resocialiseringen gunstig ånd og atmosfære. At overlade fangerne for meget til sig selv kan betyde, at der fra de bedre begavede, men måske moralsk mest anløbne fanger, udøves et tyranni overfor det øvrige klientel.

Bogen indeholder talrige andre oplysninger af interesse, men det vil føre for vidt at gå ud over de her givne antydninger. Værket kan ikke siges at have fået nogen helt tilfredsstillende udformning, og man må håbe, at en eventuel ny udgave må undergives en mere aktiv redaktion.

C.Aude-Hansen.

The Journal of Criminal Law and Criminology. Vol. XL, No. 1—6, May 1949—April 1950.

Tidsskriftets 40. årgang indledes med en tredje artikel af Leo Alexander¹⁾ om nazismens indflydelse på personlighedens opbygning (The Molding of Personality under Dictatorship. The Importance of the Destructive Drives in the Socio-Psychological Structure of Nazism). I denne artikel diskuterer forfatteren spørgsmålet om, hvorvidt de destruktive drifter, som nazismen udløste hos mange af sine tilhængere; var denne bevægelses dybestliggende drivkræfter og deres tilfredsstillelse dens mål, eller om de var midler til andre mål. Det er hævdet, at de destruktive drifter, som nazismen slap løs, havde eet mål: verdensherredømmet; men — siger forfatteren — man må gøre

¹⁾ De to tidligere er offentliggjort i den foregående årgang og omtalt i anmeldelsen i dette tidsskrifts 38. årgang, pp. 278 ff.

sig klart, at ønsket om at vinde magt og fuldstændig kontrol i sig selv allerede er udtryk for en destruktiv og aggressiv holdning, som også spiller en væsentlig rolle i den infantile sadisme.

Et interessant afsnit i artiklen handler om de metoder, der blev anvendt for at nazificere den tyske ungdom. Der nævnes eksempler på opgaver i matematiske lærebøger, der handler om massedrab, hvis væsentligste hensigt har været at nedbryde det eksisterende tabu mod massedrab. Alexander konkluderer, at man kan lære mere om en formodet aggressiv nations sande hensigter ved at undersøge dens skolebøger end ved at vurdere dens officielle udtalelser. Tysk påvirkning af ungdommen og til dels af hele befolkningen skete under nazismen efter følgende 4 hovedlinier:

- 1) En antispiritualistisk opdragelse, der resulterede i en ændring af overjegets vurderinger bort fra den religiøst-spirituelle-humane vurderingssfære henimod et primitivt samfunds stammeverden.

- 2) Opdragelsen til antirationalisme, der resulterede i, at fornuften blev bragt i miskredit som handlingsbestemmende faktor.

- 3) En direkte forførelse, der resulterede i, at man lærte at nyde tilfredsstillelsen af de destruktive instinkter.

- 4) Det spillede en rolle, at den passive del blandt den tyske befolkning, deriblandt kvinderne, netop ved at forholde sig passivt direkte eller indirekte sanktionerede de handlinger, som de mere aktive udførte.

Det sidste afsnit i afhandlingen stiller spørgsmålet om, hvad man kan gøre for at ændre den socialpsykologiske situation i Tyskland. Alexander fremhæver, at først af alt er dyberegående undersøgelser nødvendige. Iøvrigt peger han på den rolle som psykiatrien i Amerika har spillet ved løsningen af social-psykologiske problemer og mener, at tiden nu er kommet, hvor psykiatrien må gøre en indsats for at bidrage til en forståelse af den nationale og internationale politik.

I samme hæfte skriver *John R. Cavanagh* om den kulørte litteratur (*The Comics War*). Denne korte artikel afsluttes med nogle konklusioner, hvoraf de mest bemærkelsesværdige er, at man indtil videre ikke har påvist, at den kulørte litteratur på nogen måde er skadelig, at kampen imod den er nytteløs og kun tjener til at tilfredsstille de aggressive følelser hos dem, der bekæmper den, og at det er usandsynligt, at et normalt barn under 12 år vil tage skade af den, medens normale unge måske kan tage skade af visse tegneserier af »jungleeventyr-typen«.

Alfred C. Schnur behandler spørgsmålet om sammenhængen mellem opførsel i fængslet og senere recidiv. (*Prison Conduct and Recidivism*). Han finder, at denne sammenhæng er tilstrækkelig nær til, at man i nogen grad i praksis kan bygge på opførslen i fængslet, når man prøver på at forudsige løsladte fangers chance for at klare sig i tilværelsen.

I hæftets sidste kriminologiske artikel skriver *Van B. Shaw* om forholdet mellem kriminalitetshyppigheden og visse befolkningsejendommeligheder i amter i Minnesota. (*Crime Rates and Population Charac-*

teristics). Undersøgelsen konkluderer, at befolkningsejendommeligheder som race og migration ikke har nogen sammenhæng med kriminalitetshyppigheden i de forskellige områder, medens derimod befolkningens fordeling på by og land, uddannelse og arbejdsløshed er signifikante ejendommeligheder, som står i nær sammenhæng med kriminalitetshyppigheden. By — land er den vigtigste faktor, uddannelse den næstvigtigste, og arbejdsløshed kommer på tredjepladsen.

I årgangens 2. hæfte skriver *Ben Karpman* om løgn (Lying — A Minor Inquiry into the Ethics of Neurotic and Psychopathic Behavior). Han gennemgår først løgnens betydning i det sociale liv; kravet om en gennemført sandfærdighed er fra et socialt synspunkt ikke hensigtsmæssig. Det er næppe noget paradoks, når man finder den højeste grad af ærlighed blandt sindssyge. På den anden side er der mange former for løgn, der også fra et socialt synspunkt er absolut skadelige, og disse træffer man særlig hos neurotikere og psykopater. Den allerfarligste form er selvbedraget, der er til størst skade for individet selv. I nogle afsluttende betragtninger sætter forfatteren løgneren i forbindelse med skyldfølelsen, idet han opfatter løgneren som en reaktion på en ubevidst skyldfølelse; dermed er problemet dog ikke løst, idet personer, som emotionelt er udrustede på samme måde som dem, der lyver, og også udstyret med en tilsvarende skyldfølelse, under de samme omstændigheder ville tale sandhed. Løgneren er en særlig personlighedstype, som ikke kan se eller acceptere virkeligheden, som den er, men må forvrænge den for at tilfredsstille sine særlige behov.

Den følgende artikel, skrevet af *Herman L. Goldberg and Frederick A. C. Hofer*, handler om prøveløsladelsessystemet indenfor hæren (The Army Parole System). Indenfor hærens prøveløsladelsespraksis følges de almindeligt anerkendte krav, som moderne kriminologi stiller til et godt prøveløsladelsessystem. Forfatteren beskæftiger sig med spørgsmålet om egnethed for prøveløsladelse, mulighederne for at bedømme udsigterne i individuelle tilfælde, prøveløsladelsesrisikoen, tilsynet og dets afslutning.

I årgangens 3. hæfte behandler *Virgil W. Peterson* i en længere afhandling spørgsmålet om, hvorvidt hasardspil bør legaliseres (Gambling — Should It Be Legalized?). Artiklen giver et udmærket billede af, hvor nær forbindelsen i USA er mellem »gambling«, politisk korruption og kriminalitet. Forfatteren fremhæver, at de mest brændende tilhængere af strenge love, der forbød spil, ikke har været moralister eller specielt reformivrige personer, men solide borgere og forretningsmænd. Han vender sig meget stærkt mod den tanke, at der gennem en legalisering af hasard er mulighed for at opnå en effektiv kontrol, og understreger, at erfaringerne i USA overalt har vist, at en sådan fremgangsmåde ikke er tilfredsstillende. Det er ikke nogen erstatning for »honest efficient law enforcement«, og det kan aldrig erstatte respekt for lov og orden.

I samme hæfte skriver *David Abrahamsen* om emotionelle spændinger i familien som en væsentlig årsag til kriminalitet (Family Tension, Basic Cause of Criminal Behavior). Grundlaget for artiklen er en

undersøgelse af 100 lovovertrædere og deres familier, der sammenlignes med en kontrolgruppe, bestående af 100 ikke-kriminelle. Kontrolgruppens medlemmer var abnorme og »in need of treatment«; men de havde ikke begået lovovertrædelser. Lovovertræderne bestod af svindlere, bevæbnede røvere, tyve, mordere, exhibitionister og kleptomane. Undersøgelsen viste, at der forekom mange flere tilfælde af emotionelle tilpasningsvanskeligheder i familierne hos de kriminelle end i kontrolgruppens familier. Navnlig understreges det, at forældrenes indbyrdes forhold er en faktor af den største betydning. Man kunne have ønsket sig en noget mere dybtgående redegørelse for undersøgelsens statistiske resultater; men forfatterens synspunkter er illustreret ved flere valgte eksempler. Til slut fremhæves det, at af 80 lovovertrædere, der alle var mentalt afvigende, var der 75, der kom til psykoterapeutisk behandling. I samtlige tilfælde var det en forandring af lovovertræderens emotionelle indstilling indenfor familiegruppen, i forbindelse med lovovertræderens forståelse af sig selv i relation til de betingelser, hvorunder han var vokset op, der medførte behandlingsresultatet.

Hæfte 4 indeholder bl.a. en artikel af *Herbert A. Bloch*: *Economic Depression as a Factor in Rural Crime*. Forfatteren sammenligner kriminaliteten i perioderne 1927—29 og 1938—41 i St. Lawrence County, N.Y., et typisk landdistrikt, der er karakteriseret ved en meget høj grad af stabilitet med hensyn til befolkningens sammensætning, hvilket bl.a. har givet sig udtryk i, at befolkningen kun er vokset fra 90.960 indbyggere i 1930 til 91.098 i 1940. Undersøgelsen fastslår — i overensstemmelse med *von Hentig* — at under passende omstændigheder vil en økonomisk depression forøge kriminaliteten i de befolkningsgrupper, hvor økonomiske kriser har mulighed for at sænke tærsklen for »fristelser«. Undersøgelsen har vist, at stigningen i kriminalitet er størst for dem, der har mindst tilknytning til jorden og landbrugsarbejdet, det vil i dette landdistrikt sige de forholdsvis bedre uddannede i den lavere mellemklasse, »white collar youth« o. l.

Hæfte 5 indledes med en artikel af *Edwin H. Sutherland* om lovgivningen vedrørende seksualpsykopater (*The Sexual Psychopath Laws*). Artiklen understreger, at de forestillinger, der direkte eller indirekte er impliceret i grundlaget for lovgivningen vedrørende seksualpsykopater i visse amerikanske stater, som helhed er fuldstændig uholdbare. Han refererer bl.a. *J. Edgar Hoover*, der har fremhævet, at den hurtigst voksende art af forbrydelser er dem, der begås af de degenererede seksualforbrydere; hver 43. minut begås der i USA forbrydelser af den slags personer. Sutherland påviser, at det årlige antal af seksualmord er meget lavt; det er tvivlsomt, om det er større end 100, det er muligvis ikke over 25. Af større betydning er det, at det begreb om seksualpsykopater, der er bygget på i den amerikanske lovgivning, er for vagt som grundlag for retlige eller administrative afgørelser, der kan medføre anbringelse på institutioner, ligesåvel som det er for vagt, når det skal bruges som grundlag for en løsladelse af sådanne personer som »fuldstændigt og permanent helbredte«. Iøvrigt polemiserer for-

fatteren mod det synspunkt, at psykiatere skal være de eneste eksperter, som domstolene skal støtte sig til i deres afgørelse i disse og lignende sager. Han fremhæver, at det afgørende spørgsmål ikke er, om en lovovertræder har en lav intelligenskvotient eller et ustabilt følelsesliv, men om disse træk står i forbindelse med hans lovovertrædelser og er af betydning for hans resocialisering. Der er ikke større grund til helt at overlade behandlingen og tilsynet med en lovovertræder til psykiateren, fordi man har fundet, at lovovertræderen er psykopat, end der ville være til at overlade det til en tandlæge, fordi man fandt ud af, at lovovertræderen har dårlige tænder!

Olof Kinberg: Forensic Psychiatry without Metaphysics, understreger efter en historisk indledning, at det er af afgørende betydning, at domstolene ved, hvem de dømmer. Derefter diskuteres sammenhængen mellem kriminalpolitik og retspsykiatri som empirisk videnskab, hovedsagelig på basis af erfaringerne i Sverige.

En interessant artikel af *Elio D. Monachesi* behandler personlighedsejendommeligheder og socialøkonomiske faktorer hos kriminelle. (Personality Characteristics and Socio-Economic Status of Delinquents). Undersøgelsen er baseret på en sammenligning mellem grupper af kriminelle og ikke-kriminelle ved hjælp af »the Minnesota Multiphasic Personality Inventory«. Der kan påvises afgørende og klare forskelle mellem kriminelle kvinder og ikke-kriminelle kvinder, medens det samme kun i meget begrænset udstrækning er muligt, når der er tale om kriminelle mænd og ikke-kriminelle mænd. Dog synes der også at være en noget forøget hyppighed med hensyn til depressioner, hysteriske reaktioner og psykopati hos de kriminelle mænd. Det er af særlig interesse at se, at en kontrolgruppe af ikke-kriminelle akademikere i det store og hele havde ligeså store tilpasningsvanskeligheder som ikke-kriminelle, der boede i et område med høj kriminalitet. På grund af de udbredte forskelle på kvindelige kriminelle og ikke-kriminelle og de noget mindre forskelle på mandlige kriminelle og ikke-kriminelle opstiller forfatteren den hypotetiske konklusion, at kriminaliteten er udtryk for eller symptom på en »fundamental personality maladjustment«; om hypotesen holder stik, må afhænge af, om de personlighedsfaktorer, man har undersøgt ved hjælp af den nævnte test, er upåvirkelige af det psykiske trauma, som anholdelse, fængsling og domfældelse af en lovovertræder bevirker. Hvis man kan påvise, at fængsling og domfældelse er tilstrækkelig til at frembringe sådanne forandringer af personligheden, må man — som forfatteren forsigtig tilføjer — prøve på at finde forskellen på kriminelle og ikke-kriminelle andre steder. Dette synspunkt fortjener at blive særlig fremhævet, fordi man meget sjældent ser det diskuteret i tilslutning til personlighedsundersøgelser af kriminelle.

I samme hæfte skriver *Harry R. Lipton* om psykopater (The Psychopath). Forfatterens psykopatbegreb synes at ligge ret nær op ad det klassiske, idet han ved en psykopat forstår en person, som fra fødselen er for dårligt udstyret til at kunne klare omgivelsernes krav. Man kan opfatte psykopatien som en defektilstand karakteriseret ved

en konstitutionel mangel på evne til at tilpasse sig de sociale krav om ærlighed, sandfærdighed, hæderlighed og hensyn til andre. Det fremgår imidlertid af artiklen og specielt et tilfælde, der gennemgås ret indgående, at forfatteren til psykopaterne også henregner neurotikere. Artiklen munder ud i en understregning af, at den bedste behandling for psykopatiske personligheder er en kombination af individualiserende behandling og gruppeterapi, idet han dog — noget overraskende — tilføjer, at hvis disse behandlingsformer ikke giver resultat, må man overveje elektrisk chockbehandling og præfrontal lobotomi.

6. hæfte indledes med en artikel af *Thorsten Sellin*: Uniform Criminal Statistics Act. I 1946 vedtog »the National Conference of Commissioners on Uniform State Laws« og »the American Bar Association« et udkast til en lov om en ensartet kriminalstatistik. Artiklen indledes med en gennemgang af kriminalstatistikens historie i USA indtil 1946, hvorefter følger en omtale af lovudkastet, der dels vidner om de vanskeligheder, hvormed kriminalstatistiken i USA må kæmpe, dels også viser, hvordan disse vanskeligheder tænkes overvundet. Indenfor de forskellige stater foreslås kriminalstatistiken opbygget på en sådan måde, at den lader sig sammenstille til en statistik for hele nationen. Den skal indeholde oplysninger om antallet og arterne af lovovertrædelser, der bliver kendt af de offentlige myndigheder, om lovovertrædernes personlige og sociale forhold, og endelig om den måde, hvorpå lovovertrædere behandles, politimæssigt, retligt og i fængsler og andre institutioner.

I samme nr. finder man en fortsættelse af *Sellins* tidligere serie om kriminologisk forskning, der blev afbrudt i 1939. Nu fortsættes den af *Otto Pollak* (Criminological Research Bulletin, New Series, No. 1). Serien indeholder oplysninger om igangværende eller nylig afsluttet, men upubliceret forskning indenfor kriminologiens område i USA. Den er opdelt i følgende 7 hovedområder: I. Kriminalstatistik. II. Årsagssammenhæng. III. Politiets organisation og administration. IV. Opklaringstekniken. V. Strafferet og straffeprocess samt administration. VI. Den strafferetlige behandling af lovovertrædere. VII. Andet. Det var at håbe, at man på tilsvarende måde kunne få en oversigt over kriminologisk forskning i Europa. I England publiceres tilsvarende oversigter i *The British Journal of Delinquency*. Var det ikke en opgave for *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab* at påtage sig en lignende opgave i de nordiske lande?

I en artikel om mord af første grad (First Degree Murder — A Workable Definition) skriver *Keith W. Blinn* om begrebet mord af 1. grad.

I samme hæfte gennemgår *Howard Harlan* 500 tilfælde af drab i USA (Five Hundred Homicides). De undersøgte drabstilfælde er udvalgt som de første 500 drab begået i byen Birmingham i Alabama siden 1. januar 1932, idet selvmord, ulykkestilfælde og uagtsomme manddrab er udelukket. Det sidste af de 500 mord blev begået den 26. december 1944. Forfatteren kommer til det resultat, at mord er mere almindelige blandt negere end blandt hvide, hyppigere for mænd

end for kvinder og hyppigst i aldersklassen mellem 20 og 49 år. Der er større sandsynlighed for, at de vil blive begået i byens centrale distrikt samt i beboelsesområder lokaliseret nær industricentrer. Mord begås for negernes vedkommende hyppigere i private hjem og på gaderne, for de hvides vedkommende hyppigere på restauranter og beværtninger o.l. end andre steder. Mord begås hyppigst i weekenden og hyppigere om natten end om dagen. De mest almindeligt anvendte våben er kniv eller pistol. I artiklens sidste halvdel gennemgår forfatteren spørgsmålet om, hvem der dræber hvem, idet der er opstillet et skema, der viser, at mandlige negere, der dræber mandlige negere, rangerer højest med 226 af de 500 tilfælde, medens det næsthyppest er negerkvinder, der dræber mandlige negere (89 tilfælde). Herefter følger mandlige negere, der dræber negerkvinder (67 tilfælde), og hvide mænd, der dræber hvide mænd (37 tilfælde). Negerkvinder, der dræber negerkvinder, omfatter 20 tilfælde og hvide mænd, der dræber hvide kvinder, 20 tilfælde. Der gives nogle typiske eksempler indenfor hver af disse og enkelte andre mindre hyppige kategorier.

Edmund F. Fuchs and Conrad Chyatte: Intelligence of Soldier-Criminals, er en gennemgang af intelligensprøverne for 4929 kriminelle soldater. Lovovertrædere, der straffes af de militære domstole, hidrører relativt hyppigere fra grupper med ringere intelligens end fra grupper med højere intelligens sammenlignet med intelligensfordelingen indenfor hæren som helhed.

Karl O. Christiansen.

NYUDKOMMEN LITTERATUR

- Ahto, Aito: Dangerous Habitual Criminals. A psychopathologic and sociologic study of 216 segregated criminals.* Helsinki 1951. 168 s.
- Bestemmelser vedr. Fængselsvæsenet i Danmark 1950.* Udg. af Direktoratet for Fængselsvæsenet. S. L. Møllers Bogtr., Kbh. 1951. 43 s.
- Jørgensen, Troels G.: Højesteret fra Grundloven til Retsreformen.* Arne Frost-Hansens Forlag. Kbhvn. 1951. 231 sider.
- Notable British Trials Series. Volume 75. Trial of Neville George Clevely Heath.* Ed. by Macdonald Critchley, M. D. William Hodge & Co. Ltd. London 1951. 239 s.
- Ohlin, Lloyd E.: Selection for Parole.* Russell Sage Foundation, New York 1951. 143 s.
- Paterson on Prisons.* Ed. by S. K. Buck. Frederick Muller Ltd. London 1951. 192 s.
- Retslægeraadets Aarsberetning for 1948.* H. Hagerup, Kbh. 1951. 253 s.
- Scott, Walter R.: Fingerprint Mechanics. A Handbook.* Charles C. Thomas, Springfield, Ill. U.S.A. 1951. 442 s.
- Simson, Gerhard: Fünf Kämpfer für Gerechtigkeit.* C. H. Beck Verlag München. 289 s.

RETTELSE.

I professor *Veli Verkko's* artikel i forrige hæfte er indløbet et par trykfejl. S. 109, l. 5 f. n. skal »international« ændres til: *intentional*, og s. 119, l. 4 f. n. skal »1950's« ændres til: *1930's*.